

Woord tegen Woord. Meer groen maar minder gras.

Interview

Bye Bye Grass?

Eind maart werd aan het Brusselse Atomium de campagne Bye Bye Grass gelanceerd. Tuineigenaars werden daarbij opgeroepen om in plaats van iedere week het gras af te rijden, dat maar om de 3 à 4 weken te doen. Of zelfs helemaal niet. Met de slogan 'Make Europe wild again!' werd de oorlog verklaard aan de afglijnde grasperkjes. De actie gaat uit van Bruggeling Louis De Jaeger en wordt gesteund door bekende Vlamingen zoals o.a. Herr Seele, Bartel Van Riet, bioloog en wetenschapsjournalist Dirk Draulans en low-impactman Steven Vromman. Hun oproep werd intussen veelvuldig opgepikt in diverse media. Hoog tijd om ook in ons magazine de ideeën te laten doorsijpelen.

Auteur: Jesse Van Daele

OPROEP TOT LUIHEID

Eco-entrepreneur Louis De Jaeger is al sinds vorige lente bezig met een kruistocht tegen te veel gazon. Hij riep hierbij reeds de hulp van de koning in en verdedigde een voorstel van decreet in die richting in het Vlaams Parlement. Volgens hem kunnen we België klimaatrobust maken door meer groen maar minder gras.

"De talloze gazons in private tuinen en publieke parken dragen vanuit ecologisch oogpunt nauwelijks bij in de strijd tegen klimaatopwarming en toelating van biodiversiteit. Ons voorstel? Ze laten evolueren of herin te richten tot natuurlijke vegetatie", aldus Louis.

"Veel hoeven tuineigenaars daar trouwens niet voor te doen. In plaats van zoals elk jaar het gras af te rijden vanaf maart of april tot het oktober wordt, mag je gerust een beetje luier zijn. Door niet wekelijks, maar maandelijks of zelfs driemaandelijks te maaien."

"Met een gazon is op zich niets mis, met gras wel. Experimenteer door delen van je gazon te vervangen met bodembedekkers."

KLIMAATROBUUSTE OMGEVING

Het resultaat van die luiheid is een klimaatrobuuste omgeving. "De natuur wil groeien en wij, houden dit eigenlijk tegen. Zo wil een grasveld een bloemenveld worden en een struik een boom. Doordat wij dus de natuur in een infantiel stadium houden kan deze zichzelf niet verdedigen. Vorige zomer is daarvan een goed voorbeeld. Er worden miljoenen euro's gespendeerd aan bekalking, bemesting, pesticiden, snoeien en maaien en bij het minste buxusmotje of 'droogte is alles om zee'", klinkt het bij Bye Bye Grass.

"Grasland dat slechts één of twee keer gemaaid wordt heeft een veel grotere CO₂ captatie dan een 'pelouze'. Bomen houden dan weer zeer veel water vast in de grond en zijn ook natuurlijke CO₂ opvangs. Bovendien brengen bomen veel zonlicht op met hun bladeren. Dit zonlicht raakt dan niet tot op de bodem waar het minder snel uitdroogt. Bomen zijn dus eigenlijk een beetje de thermostaat van ons leefmilieu. Zeker in stedelijke omgeving waar zeer veel verharding aanwezig is, zorgen bomen voor verkoeling"

VERVANG NIET-FUNCTIONEEL GRAS

"België bestaat uit bijna 10 % privé-tuin, minstens nog eens zoveel is openbaar domein. Onze tuinen zijn allemaal kleine minipuzzelstukjes. Als we foute dingen doen, hebben we een foute puzzel. Met de juiste handeling, maken we een mooie puzzel. Een aangename leefomgeving."

"Als we vandaag beginnen met ons gras niet één keer per week te maaien, maar één keer per maand, dan hebben we reeds een enorme positieve impact op de biodiversiteit en op klimaatrobuustheid. Stoppen we bemesting, bekalking en pesticidegebruik in onze tuin, dan vergifigen we onze kinderen, onszelf en ons drinkwater minder."

"Zetten we een groot deel van onze 435 km² gazon om in bloemenweides, struiken of bomen, dan zullen we op z'n minst al een lagere waterrekening hebben, een mooier zicht en een massale positieve impact."

"We leven op een kantelmoment in de geschiedenis door de klimaatverandering en het verdwijnen van de biodiversiteit. Kort gras vervangen door een rijkere vegetatie is de goedkoopste en simpelste manier om overstromingen, droogte, luchtvervuiling en het verlies aan biodiversiteit aan te pakken. Al het niet-functionele gras vervangen we dus best door een duurzamer alternatief."

www.byyebyegrass.eu

COMMENSALIST

Om particulieren, overheden en bedrijven te begeleiden bij het aanleggen van een duurzame tuin richtte Louis De Jaeger tuin- en landschapsarchitectenbureau Commensalist op.

"Een Commensalist is een plant die gebruik maakt van een andere plant zonder die te schaden. Dit principe, de juiste plantenrelaties vinden, is de core van onze onderneming. We begeleiden klanten en bieden hen verschillende duurzame tuinontwerpen aan. Van prestigetuinen tot hondvriendelijke tuinen, van budgettuinen tot eetbare tuinen."

www.commensalist.com

©BMEU

WOORD TEGEN WOORD

Woord tegen woord. De natuur heeft gras nodig.

Interview

Zo groen als gras

De Bye Bye Grass campagne heeft als verdienste dat ze de uitdagingen rond klimaatsverandering en biodiversiteit, en de rol die tuinen daarin kunnen spelen onder de aandacht bracht. In talloze media, en zelfs tot in het Vlaams Parlement. Maar gras weren uit onze tuinen? Daar zijn we ecologisch helemaal niet mee gebaat. Integendeel. Willen we ervoor zorgen dat onze kinderen en kleinkinderen een mooie toekomst tegemoet gaan moeten we net inzetten op groen. En daar hoort gras bij. Ab-so-luut. Aan het woord is Erik Truyers, al jarenlang productmanager van graszaden- en bloemenmengselproducent Advanta en in de sector erkend als grasexpert.

Auteur: Jesse Van Daele

DE MEERWAARDE VAN GRAS

Gras zorgt het hele jaar door voor de opname van CO₂, stikstof en fijn stof. Meer zelfs dan bomen. Die hebben een grotere opname zodra ze in groen staan, maar de rest van het jaar doen ze dat veel minder. Naaldbomen doen dat nog in veel mindere mate.

Meteen een oproep om gras ook in stedelijke omgeving te promoten. Ook daar kan het bijdragen tot het verlagen van het 'urban heat island effect'. Gras brengt er verkoeling, door stikstof, CO₂ en fijn stof op te nemen zorgt voor zuivere lucht, ...

De natuur heeft gras nodig.

"Een grasplant haalt CO₂ uit de lucht en geeft in de plaats zuurstof terug. Samen met bos en algen hoort gras zo bij de top 3 van beste CO₂-binders op aarde."

GOED BEHEER

Intensief beheer door een minderheid van gazonliehebbers heeft indertijd weinig of geen meerwaarde wat betreft ecologie, duurzaamheid of biodiversiteit. Maar ook extensief beheer heeft nadelen. In gras dat niet onderhouden wordt zal het sterkste plantje, bloempje, kruid overleven. En de rest versmacht. Wat zorgt voor een monocultuur. Wat de ecologische effecten serieus hypothekeert.

Het best is daarom een gazon dat 'normaal' onderhouden wordt. Gouden stelregel daarbij is om nooit meer dan 1/3 van de lengte van de grasrietjes te maaien. Wie dat wel doet, verzwakt de grasmat aanzienlijk, waardoor ze meer vatbaar is voor plagen en minder resistent tegen extremen zoals droogte. Beter dan in wit-zwart tegenstellingen te vervallen, gebruik je best je 'gezond boerenverstand' en dan draagt elk gazon sowieso zijn steentje bij.

De natuur bewijst het trouwens zelf. Op alle continenten, behalve eenje, vind je veelvuldig gras. Er zijn zelfs meer dan 8.000 verschillende soorten.

HOE ZIT HET MET HET GRONDWATER?

Een gazon zorgt ervoor dat het water minder snel verdampst dan open grond.

EN WAT MET MESTSTOFFEN EN VERDELINGSMIDDELEN?

"Waar vroeger de nitraten het grondwater stevig vervuilden, zijn nu meststoffen ontwikkeld die bijna geen

uitspoeling meer hebben. Ook hier geldt: gebruik met mate en kies voor de juiste meststoffen met langzame werking, twee tot drie maal per jaar. Hierdoor wordt het gras sterker dan zijn 'belagers'. Hoef je niet constant te maaien, geen onkruid te bestrijden, is je grasmat sterker. Zodat de positieve effecten van gras maximaal zijn."

"Wat onkruidbestrijding voor het gazon betreft, daar kan de consumptie door de wetgeving geen beroep meer op doen. Ze zullen daarvoor beroep moeten doen op de groenprofessionaal. En het is aan hem om dit met kennis van zaken aan te pakken en de klant te adviseren over de beste langtermijnaanpak."

OPROEP TOT DIALOOG

"Ik besef dat een provocerende slogan, een choquerende onliner en een sterk verhaal mediageniek zijn. Meer kans maken om opgepikt te worden. Maar door alles scherp te stellen, overtuig je het doelpubliek niet. Je bereikt uiteraard een groep sympathisanten die je gedachtegoed delen - en krijgt daarbij applaus - maar de tuineigenaars met gazon die je wil overtuigen, bereik je op die manier niet."

"Ik zou liever de dialoog aangaan. Weg van de extremen, op naar een positief verhaal. Laat ons rond de tafel zitten en ontdekken hoe we gras, gazons en tuinen best inzetten in een ecologisch verhaal."

"Bij Advanta ontwikkelden we trouwens graszaden die passen bij elk type tuin. Zo hebben we in ons

gamma bijvoorbeeld 'off side'. Een grasmengsel dat geen bemesting vraagt en je maar één keer per jaar hoeft te maaien. Zo ver zit ons gedachtegoed dus wellicht niet van elkaar verwijderd. Maar opnieuw, ik hou niet van extremen en dictaten en heb respect voor ieders mening"

GRAS TROEF TEGEN KLIMAATVERANDERING

Een literatuurstudie van Belgisch onderzoeksinstituut IVO concludeerde dat grasland een sterke troef kan zijn in de strijd tegen klimaatverandering. Per jaar kan gemiddeld 0,5 tot 1 ton koolstof per hectare per jaar worden opgeslagen. De hoeveelheid opgeslagen koolstof hangt samen met het gebruik van de grond. De studie toonde aan dat het type gebruik, de intensiteit van het gebruik, het type bemesting (organisch of mineraal) en de frequentie van vernieuwing een belangrijke invloed uitoefenen op de koolstofopbouw onder gras.

Zowel erg intensief als erg extensief beheer kan de koolstofopbouw afremmen. Een beheer 'ergens tussenin' is de beste strategie.

Bron: Vilt, Vlaams infocentrum land-en tuinbouw